

3.Правдюк, Н. Л. (2017). Цінова політика щодо товарної продукції підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, (1(36)), 153–172. [https://doi.org/10.26642/pbo-2017-1\(36\)-153-172](https://doi.org/10.26642/pbo-2017-1(36)-153-172)

4.Vahid Ashrafimoghari, Jordan W. Suchow. A Game-theoretic Model of the Consumer Behavior Under Pay-What-You-Want Pricing Strategy [Електронний ресурс]. *arXiv*. 2022. URL: <https://arxiv.org/abs/2207.08923>

5.Renzhe Xu, Xingxuan Zhang, Peng Cui, Bo Li, Zheyang Shen and Jiazheng Xu. Regulatory Instruments for Fair Personalized Pricing. *arXiv*. 2022. URL: <https://arxiv.org/abs/2202.04245>

6.Erik Eyster, Kristóf Madarász, Pascal Michaillat. Pricing under Fairness Concerns. *arXiv*. 2019. URL: <https://arxiv.org/pdf/1904.05656>

7.Ludwig Dierks, Sven Seuken. The Competitive Effects of Variance-based Pricing. *arXiv*. 2020. URL: <https://arxiv.org/pdf/2001.11769>

УДК 330.3

Олена БЕРЕСТЕЦЬКА, канд.екон.наук, доцент

Василь СОЛЕВИЧ, здобувач вищої освіти

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ВИКЛИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ

Olena BERESTETSKA, Ph.D, Assos Prof.

Vasyl SOLEVYCH, higher education applicant

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE ENVIRONMENTAL COMPONENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES: CHALLENGES AND MANAGEMENT TOOLS

В сучасних умовах децентралізаційних перетворень екологічна складова сталого розвитку територіальних громад набуває особливої актуальності. Значна частина повноважень та ресурсів переходить на місцевий рівень й зумовлює зростання відповідальності органів місцевого самоврядування за стан довкілля, раціональне використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки населення. Місцеве самоврядування визнається як ключовий фактор у побудові сталого майбутнього, оскільки воно найкраще розуміє місцеві потреби та може приймати зрозумілі та ефективні рішення на місцевому рівні. Завдяки активній участі місцевих органів управління, виконання принципів сталого розвитку стає більш реалізованим і зручним для місцевих громад [2].

Відомо, що дослідники виділяють три основні підсистеми для міських територій: «соціальне середовище», «природне середовище» та «технічне середовище», між якими відбуваються складні соціоекономічні та екологічні зв'язки у міських громадах [3].

Одним із важливих екологічних завдань для керівництва громад є забезпечення «соціального» та «технічного» середовищ через збалансоване використання природних ресурсів, що допомагає територіальним громадам ефективно протидіяти екологічним викликам через систему взаємопов'язаних управлінських, економічних та соціальних механізмів:

- зниження екологічних ризиків через обмеження надмірного природокористування та впровадження екологічних стандартів, що можуть зменшити імовірність надзвичайних ситуацій;

- адаптація до змін клімату завдяки збереженню екосистем, а саме, лісів, зелених зон підвищує кліматичну стійкість громад і зменшує негативний вплив екстремальних погодних явищ;

- зменшення рівня забруднення та відходів як результат ефективного управління ресурсами, що сприяє скороченню відходів, розвитку переробки та повторного використання ресурсів на місцевому рівні;

- формування екологічної свідомості населення стимулює участь мешканців в природоохоронних ініціативах та виховує відповідальне ставлення до довкілля.

Наслідки воєнних дій є надзвичайно руйнівними для довкілля і значно ускладнюють завдання збалансованого використання ресурсів, що є основою сталого місцевого розвитку, ознаки якого наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Ознаки сталого розвитку територіальних громад та їх характеристика

Ознака	Характеристика
Фінансова стійкість та ефективне ресурсне управління	формування стабільного бюджету громадою, залучення інвестицій та грантова підтримка; раціональне використання ресурсів.
Високий рівень локальної спроможності управління	наявність компетентних органів місцевого самоврядування; впровадження SEO, цифрових сервісів та прозорих управлінських практик [1].
Активна участь населення в ухваленні рішень	розвинуті механізми громадської участі: консультації, електронна демократія, співпраця з ГО.
Розбудова сучасної інфраструктури	енергоефективні будівлі; доступ до цифрової інфраструктури.
Екологічна відповідальність громади	зниження негативного впливу на довкілля; розвиток системи управління відходами; впровадження екотехнологій та «зелених» практик.
Висока якість життя населення	доступність освіти, медицини, соціальних послуг, безпеки; розвиток людського капіталу та підтримка вразливих груп населення.
Інноваційність та цифровізація місцевого розвитку	використання електронного врядування, цифрових карт ресурсів, смарт-рішень в управлінні.
Партнерські спільноти	участь у регіональних і міжнародних проєктах з об'єднання ресурсів і компетенцій для реалізації спільних ініціатив.
Стійкість до ризиків та адаптивність	наявність механізмів реагування на надзвичайні ситуації, економічні кризи чи екологічні катастрофи.

Так, Україна стикається з численними викликами у розвитку територіальних громад. Для їх подолання необхідно забезпечити ефективну співпрацю між усіма

зацікавленими сторонами та посилити відповідальність як центральних, так і місцевих органів влади в контексті реалізації успішних децентралізаційних реформ.

Література:

1. Берестецька О. М. Потенціал цифрової трансформації у досягненні екологічних цілей сталого розвитку України. In Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія: ФОП Паляниця В. А. 2024. С. 197 - 206.

2. Кравченко І.О., Роговенко О.В. Щодо забезпечення сталого розвитку місцевого самоврядування: баланс аспектів. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 37/2023. С.167 - 174.

3. Дячук А., Єфремова О., Матеюк О., Шевченко С. Вплив екологічних проектів на досягнення цілей сталого розвитку міськими територіальними громадами. *Вісник Хмельницького національного університету*, №3, Т.2, 2024 (337). С. 389 - 394.

334.752:004

Катерина БИЦ

Вадим РАТИНСЬКИЙ, канд. екон. наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Kateryna Byts Kateryna

Vadym Ratynskyi, Ph.D.in Economics, Assos Prof.

Ternopil Ivan Puluji National Technical University, Ukraine

THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN UKRAINE

1. Вступ, актуальність та постановка проблеми

Цифровізація є ключовим фактором підвищення конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу (МСБ), особливо в умовах структурних змін українського ринку. Воєнні ризики, логістичні обмеження та зміна споживачів стимулюють підприємства до переходу на цифрові інструменти, які забезпечують гнучкість, адаптивність та зниження витрат.

Ключова проблема полягає у нерівномірності цифрової трансформації: частина МСБ активно впроваджує ІТ-рішення, тоді як інші залишаються поза цифровим середовищем через нестачу ресурсів, компетенцій та інвестицій.

2. Роль цифрових технологій у трансформації бізнес-процесів МСБ

Цифровізація змінює характер операційної діяльності малого бізнесу, забезпечуючи автоматизацію ключових процесів: бухгалтерського обліку, логістики, маркетингу та взаємодії з клієнтами. Головними чинниками трансформації є :

1) ERP-системи (Enterprise Resource Planning)

ERP — це комплексні інформаційні системи, які об'єднують ключові бізнес-процеси підприємства в єдиній платформі. Вони дозволяють автоматизувати та контролювати: закупівлі й постачання, складські залишки та логістику, виробниче